

Vogelfang und Vogelberingung, door Hans Bub.

Die neue Brehm Bücherei.

Uitgave: A.Ziemsens Verlag.

Wittenberg-Lutherstad 1967

122 bladzijden, 115 afbeeldingen; Prijs ca f 8.00

Na de verschijning in 1966 van het eerste deel van dit werk (dat reeds herdrukt werd), zag medio 1967 het tweede deel het licht. Was dit eerste deel voor een belangrijk gedeelte aan de vogelvangst in algemene zin gewijd, in het thans verschenen deel zijn het uitsluitend vangmiddelen welke worden besproken.

In de eerste twee hoofdstukken behandelt de schrijver achtereenvolgens de grote inloopkooien, zulks in aansluiting op de in het eerste deel reeds besproken kleine- en middelgrote inloopkooien, alsmede de eveneens meestal omvangrijke installaties geschikt voor de vangst van eenden. Beide soorten vangmiddelen komen in het algemeen door hun grootte, alsmede hun kostbare bouw meer in aanmerking voor gebruik door instellingen van wetenschappelijke aard dan door individuele ringers. Voor deze laatsten is het derde hoofdstuk van meer belang, waarin de "Spannetze", de staande netten, worden behandeld.

In 40 bladzijden bespreekt de schrijver de vangst met deze netten, waarbij ruime aandacht wordt geschonken aan de wijze van gebruik van de Japanse netten en de verschillende toepassingen.

Hoewel het gebruik van deze netten de tot voor kort algemeen gebezigde vangkooien en kooivallen naar de achtergrond heeft gedrongen, heeft de schrijver in het vierde hoofdstuk terecht toch een ruime plaats voor deze "ouderwetse" vangmiddelen ingeruimd. Tot slot behandelt de schrijver nog enkele toepassingen van pootstrikken.

Evenals het eerste deel zal ook dit werkje van veel nut kunnen zijn voor alle ringers, niet alleen voor de beginners die er bijv. de elementairste handelingen voor het gebruik van mistnetten in zullen vinden, doch ook zij, die al op een jarenlange praktijk kunnen bogen zullen er vangmiddelen en methoden in vinden, die, zeker indien men zich op een bepaalde vogelsoort wil specialiseren, voor toepassing in aanmerking komen.

A GUIDE TO MOULT IN BRITISH BIRDS,
by D.W.Snow

Field Guide No.11
British Trust for Ornithology

July 1967

Prijs ƒ -/2/6

Het vernieuwen van het verenkleed door de rui is een belangrijk proces in het leven van de vogel. De slijtage van het verenkleed is niet gering en de geregelde vervanging is noodzakelijk om vliegvermogen, warmte regulatie en andere functies van de veren op peil te houden. Omdat een vogel niet zo maar een nieuw pakje kan aantrekken, maar afhankelijk is van de groeisnelheid van de veren, scheidt de rui van een groot aantal veren in een kort tijdsbestek grote problemen, vooral wat betreft het vliegvermogen.

Afhankelijk van de levenswijze van de soort vindt de rui op allerlei verschillende manieren plaats. Zo hebben grote roofvogels een hele langzame geleidelijke rui, die steeds doorgaat, maar nooit het vliegvermogen belangrijk beïnvloedt.

Soorten, die slechts een korte afstand trekken kunnen hun slagpenrui reeds voor de herfsttrek volbrengen, verre trekkers wachten hiermee meestal tot ze in het winterkwartier zijn aangeland. In kleinere bijzonderheden zijn er nog talloze verschillen, die bij nader onderzoek een inzicht geven in de aanpassingen van de rui aan de levenswijze van de soort. Ook binnen de soort zijn er vaak grote verschillen (tussen ondersoorten en zelfs tussen de sexen).

Al deze zaken zijn voor de ringers van groot belang, omdat veel leeftijdskenmerken met de rui samenhangen en ook omdat ringers door onderzoek van de gevangen vogels aanzienlijk kunnen bijdragen tot vergroting van onze kennis over de rui. In Engeland werd dit reeds in 1960 ingezien, toen men daar startte met een grootscheeps onderzoek.

De medewerkers vullen van elke gevangen vogel de stand van de rui in op een speciale ruikaart. In december 1966 waren reeds 9000 kaarten aanwezig. Mede om het invullen van deze kaarten te vergemakkelijken schreef Dr.Snow, de bioloog van de B.T.O., een handleiding over de rui van de vogels.

Hoewel juist in 1966 het enige samenvattende werk over dit onderwerp verscheen (Stresemann, Die Mauser der Vögel) is deze B.T.O. gids het eerste compacte overzicht van de rui der Europese Vogels.

In 30 bladzijden geeft het een grote hoeveelheid nauw-

keurige informatie, die tot voor kort alleen verspreid in tijdschriften en handboeken te vinden was.

De volgende onderwerpen komen in dit boekje aan de orde:

1. aanwijzingen hoe men de rui het beste kan waarnemen en vastleggen (met terminologie);
2. overzicht van de typen van rui, zoals die bij de verschillende vogelgroepen voorkomen;
3. overzicht van groep tot groep van de tijd van de volledige rui in verband met broedtijd en trek;
4. duur van de rui en groeisnelheid van de veren;
5. speciale gevallen van de rui van het juveniele kleeft en rui in het voorjaar;
6. een zeer praktisch overzicht van de aantallen slagpennen en staartpennen die bij elke groep aanwezig zijn;
7. een uitvoerige literatuurlijst.

Dit voortreffelijke boekje vult een grote leemte op.

Men zou het verplichte literatuur voor elke vogelaar kunnen noemen. Wij hopen in de toekomst hieruit praktische aanwijzingen te kunnen samenstellen.

A.C.Perdeck.

BUITENLANDSE RINGVERSLAGEN.

BELGIE.

De verslagen over het Belgische ringwerk worden samengesteld door R.Arnhem en vermelden de totalen van de in dat jaar geringde vogels terwijl tevens een aantal bijzonderheden is opgenomen inzake geringde zeldzaamheden enz.

Het ringwerk heeft in België sedert 1960 een enorme vooruitgang geboekt en wel op een dusdanige manier dat thans ruim 300.000 vogels per jaar worden geringd.

Het vijfde jaarverslag van het Belgische Ringwerk(1964)
 ("De Giervalk" 55, pag.461-476.

In vijf jaren (1960-1964) werden 1.016.694 vogels geringd in 213 soorten. In het voorliggende verslag wordt melding gemaakt van het ringen van niet minder dan 348.548 vogels in 180 soorten.

In 1964 werden negen nieuwe soorten geringd w.o. Fuut, Purperreiger, Kleine Torenvalk, Sperwergrasmus en citroensijs.

Enkele opvallende aantallen uit dit verslag zijn: Dodaars 29, Buizerd 112, Boomvalk 18, Kwartel 38, Tureluur 229, Kleine Strandloper 14, Turkse Tortel 582, Koekoek 79, Ransuil 117, Grote bonte Specht 256, Boomleeuwerik 599, Winterkoning 1459, Waterspreeuw 339, Grote Lijster 2304, Roodborsttapuit 1203, Zwarte Roodstaart 1524, Roodborst 5450, Blauwborst 233, Zwartkop 3852, Tuinfluiter 3021, Tjiftjaf 3191, Fluiter 165, Heggemus 6545, Boompieper 941, Witte Kwikstaart 3902, Appelvink 484, Kneu 30.214, Kleine Barmsijs 348, Europese kanarie 243.

De terugmeldingen worden door R.Arnhem gepubliceerd in "De uitslagen van het Belgische Ringwerk" (Dienstjaar 1964, 1 V 1964 tot 1 V 1965) "De Giervalk" 55, pag.243-343.

Het aantal interessante terugmeldingen uit dit verslag zijn hieronder vermeld: Wintertaling uit Italië en Portugal, Krakeend uit Spanje, Sperwer uit Finland, Kievit 5x uit Marokko en 1x uit Rusland (4400 km), Bontbekplevier uit Noorwegen, Oeverloper uit Marokko, Bonte Strandloper uit Zweden, Kemphaan uit Rusland, Veldleeuwerik uit Rusland, Gele Kwikstaart uit Noorwegen, Kramsvogel uit Bulgarije, Zanglijster uit Rusland (2700 km ONO), Merel uit Rusland(2x), Blauwborst uit Marokko, Zwartkop uit Senegal (4400 km ZW na 4 mnd), Fitis uit Marokko, Tjiftjaf uit Marokko 2x (1860 en 2500 km resp. na 3 1/2 en 4 mnd.)

Het verslag bevat tevens kaartjes met terugmeldingen van Waterhoen, Tjiftjaf en Putter.

Het zesde jaarverslag van het Belgische Ringwerk (1965)
 "De Giervalk" 56, pag.286-306.

In dit jaar werden 323.808 vogels geringd in 190 soorten. Aan de ringlijst konden acht nieuwe soorten worden toegevoegd w.o. Steltkluut, Ruigpootbuizerd, Baardmees en Gekuijde Aalscholver.

In het oogvallende aantallen zijn: Havik 42, Torenvalk 326, Bontbekplevier 236, Strandplevier 106,

Watersnip 495, Oeverloper 912, Groenpootruiter 50, Kempmaan 184, Kluut 125, Bosuil 141, Kerkuil 91, IJsvogel 398, Hop 14, Gierzwaluw 643, Kleine Bonte Specht 32, Boerenzwaluw 26023, Oeverzwaluw 5087, Graspieper 4637, Gele Kwikstaart 4234, Klapekster 74, Grauwe Klauwier 134, Pestvogel 112, Waterspreeuw 359, Kramsvogel 1883, Merel 18170, Bosriet-zanger 1348, Goudhaantje 608, Bonte Vliegenvanger 626, Baardmees 45, Boomklever 299, Boomkruiper 513, Sneeuwgorz 58, Sijs 9932, Frater 853.

"De uitslagen van het Belgische Ringwerk" (Dienst-1965, 1 V 1965 tot 1 V 1966) "De Giervalk" 56, pag. 187-285.

Ook hier weer een aantal belangwekkende terugmeldingen uit het verslag:
Dodaars uit Frankrijk, Wintertaling uit Noorwegen en Zweden, Sperwer uit Noorwegen, Meerkoet uit Rusland, Wulp uit Engeland, Regenwulp 2x uit Italië, Kokmeeuw uit Marokko, Velduil uit Polen, Gierzwaluw uit Noorwegen, Boerenzwaluw uit Oostenrijk, Roodborsttapuit uit Marokko, Roodborst uit Noorwegen en Finland, Kleine Karekiet uit Ivoorkust (4800 km), Grauwe Vliegenvanger uit Congo-Brazzaville (6040 km ZZO na 1 1/2 jaar), Koolmees 2x uit Polen (resp. 1010 en 1080 km NO na 1 1/2 en 5 1/2 mnd), Groenling uit Rusland (2375 km NO) en Marokko (1915 km ZW), Spreeuw uit Algerie.
In dit verslag zijn kaartjes opgenomen met terugmeldingen van Zwartkop en Tuinfluiter.

H.J.Lichtenbeld.